

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

(підпис)

“ ” травня 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за освітньою програмою Облік і аудит

на тему: «Облік і контроль розрахунків з оплати праці та відрахувань на
обов’язкове страхування: організаційно-методичні аспекти та напрями
вдосконалення (на прикладі ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО»)»

Виконавець:

студент ЦЗФН

4 курсу, групи 1

Кройтор Ксенія Павлівна

-
/підпис/

Науковий керівник:

викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Супрученко Ольга Леонідівна

-
/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ВІДРАХУВАНЬ НА ОBOB'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ	7
1.1. Економічна сутність, функції, види, форми оплати праці та її нормативно-правове регулювання.....	7
1.2. Відрахування на обов'язкове страхування та утримання при розрахунку заробітної плати	15
1.3. Проблемні аспекти обліку заробітної плати.....	19
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ВІДРАХУВАНЬ НА ОBOB'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ НА ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО»	24
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства	24
2.2. Облік розрахунків підприємства з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування.....	30
2.3. Напрямки вдосконалення діючої системи обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві.....	38
РОЗДІЛ 3 КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ВІДРАХУВАНЬ НА ОBOB'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ Й ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	42
3.1 Мета, завдання, джерела контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування	42
3.2. Оцінка системи контролю на підприємстві та рекомендації щодо її поліпшення.....	46

3.3. Аналіз розрахунків з оплати праці	49
ВИСНОВОК	54
Список використаних джерел.....	56
Додатки	60

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах сучасної ринкової економіки підприємству для злагодженого та успішного функціонування треба обрати найбільш зручний тип економічної поведінки, який би міг адаптуватися до динамічних впливів зовнішнього середовища. Враховуючи це можна стверджувати, що ефективні методи управління працею відіграє особливу роль для забезпечення зацікавленості працівників у високопродуктивній праці, що в свою чергу сприяють високій ефективності підприємства. У сьогоденні основним способом формування такої зацікавленості є заробітна плата, що і відображає кількість і якість вкладеної працівником праці.

Заробітна плата має важливе значення в обліку на підприємстві, вона є основним джерелом доходів працівників підприємств.

Процес організації оплати праці на підприємстві є однією з найбільш гострих проблем, оскільки в умовах спаду продажів, скорочення чисельності робітників відбуваються зміни в організації праці та її оплати. Саме тому актуальною є проблема удосконалення організації обліку розрахунків з оплати праці.

На сьогоднішній день багато науковців досліджували та досліджують по нині питання оплати праці, проблему її організації та нормативно-правового забезпечення, документування розрахунків з оплати праці, удосконалення організаційно – економічного механізму управління оплатою праці, тощо.

Серед науковців, які приділяють особливу увагу дослідженням обліку праці та її оплати є Абалкін Л. І., Бутинець Ф. Ф., Волгін М. О., Генкін Б. М., Голов С. Ф., Гончарова А. В., Калина А. В., Капустін Є. І., Карпухін Д. М., Колосова Р. П., Маневич Ю. Л., Мошенський М. Г., Нікіфорова А. А., Погосян Г. Р., Ракоті В. Д., Семенов Г. А., Сотченко Ю. К. та інші.

Враховуючи напрацювання вітчизняних та зарубіжних вчених, все ж залишається багато питань з обліку розрахунків з працівниками невіршеними, тому вони потребують подальшого наукового дослідження.

До питань, що залишаються дискусійними можна віднести зокрема питання організації обліку нарахувань та утримань з заробітної плати працівників та автоматизації розрахунків з персоналом.

Актуальним залишається визначення основних завдань щодо вдосконалення організації розрахунків з оплати праці, проблема оптимізації використання трудових ресурсів, зменшення втрат робочого часу, підвищення продуктивності працюючих.

Метою дослідження є вивчення стану організації і методики бухгалтерського обліку та внутрішньогосподарського контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО» та визначення шляхів їх вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети кваліфікаційної роботи бакалавра визначено такі завдання:

- дослідити теоретичні аспекти організації і методики обліку розрахунків з оплати праці;
- оцінити систему внутрішньогосподарського контролю розрахунків з оплати праці;
- ознайомитися з нормативно-правовими засадами бухгалтерського обліку та внутрішньогосподарського контролю оплати праці на підприємстві;
- дослідити фінансово-економічний стан підприємства на підставі аналізу фінансової звітності;
- з'ясувати реальний стан обліку та контролю оплати праці на підприємстві;
- визначити основні проблеми організації обліку та контролю розрахунків за виплатами працівникам та запропонувати шляхи їх удосконалення на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження є система розрахунків з оплати праці на товаристві з обмеженою відповідальністю «МІКС МАРКЕТ КО»

Предметом дослідження є організація та методика обліку і контролю оплати праці в сучасних умовах господарювання.

У кваліфікаційній роботі були використані такі **методи дослідження** як системний аналіз – для деталізації і розділення об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; синтез – для узагальнення різних аспектів обліку і аналізу розрахунків з оплати праці; дослідження документів та реєстрів обліку за формою і змістом – для виявлення їх відповідності щодо інформаційної ємності адекватного вимогам стандартів; аналітичні розрахунки; порівняння – для зіставлення даних у динаміці; групування для визначення залежності показників одне від одного; середніх і відносних величин при аналізі розрахунків по оплаті праці.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною та методологічною основою написання кваліфікаційної роботи є джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з обраної теми, а також нормативно-правові документи з обліку розрахунків за виплатами працівникам.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 тези: Проблемні аспекти обліку заробітної плати. Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 23 травня 2019 року, м. Одеса. 2019.

Практична частина кваліфікаційної роботи виконана на базі внутрішніх нормативних документів, облікових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку підприємства ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО».

ВИСНОВОК

Точкою перетину інтересів багатьох: підприємства; працівника, податкової та фондів є заробітна плата. Кожна з цих сторін оцінює значення заробітної плати, як одне з найважливіших. У зв'язку з цим важко переоцінити значення роботи бухгалтера, пов'язаної з обліком витрат на оплату праці. Вона, як правило, найбільш складна та трудомістка.

Помилка у нарахуванні заробітної плати автоматично призводить до цілої серії помилок і порушень, які є найважчими за своїми наслідками. Є тільки один спосіб уникнути таких помилок абсолютно точно знати, як проводити будь-які розрахунки, пов'язані із заробітною платою.

В кваліфікаційній роботі були проведені дослідження спрямовані на розробку певних пропозицій, щодо вдосконалення організації обліку і контролю розрахунків з оплати праці на досліджуємо підприємстві. Отримані результати свідчать про досягнення мети і дають змогу зробити такі висновки:

1. Поняття «заробітна плата» складне та багатогранне, тому вивчення теоретичних основ обліку та контролю розрахунків по оплаті праці, є необхідним та обов'язковим для бухгалтера який займається розрахунками з оплати праці. Були розглянуті такі основні поняття, як заробітна плата, основна заробітна плата, додаткова, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, мінімальна заробітна плата. Також були вивчені погодинна та відрядна форми оплати праці та системи оплати праці.

2. Ознайомлення з нормативно-правовою базою обліку та контролю розрахунків по оплаті праці дало змогу краще вивчити та дати оцінку контролю на підприємстві .

3. На етапі дослідження документального оформлення обліку розрахунків по оплаті праці на підприємстві ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО» було виявлено що, облік працівників ведеться згідно чинного законодавства. Проте не здійснюється облік відпрацьованого часу за допомогою «Табелю обліку

робочого часу», або іншого документа установленого законодавством. Пропонуємо поновити ведення даного документа

4. Для виплати заробітної плати використовуються платіжні відомості, які також наведені в додатках. Процес виплати заробітної плати через касу досить застарілий та не практичний. Пропонуємо здійснити переведення виплати заробітної плати працівників до банку. Це полегшило б процес виплати заробітної плати, оскільки співробітникам не доведеться стояти в черзі підприємства для отримання платні за відпрацьований час

5. В процесі практичного ознайомлення було виявлено, що управління здійснюється автоматизовано, ведення обліку розрахунків з оплати праці за допомогою програми «1С: Підприємство 8. З», яка значно полегшує роботу працівників бухгалтерії ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО», проте за рахунок неналежного налаштування програмного забезпечення існує вірогідність помилок в обліку. Тому було запропоновано провести оновлення програмного забезпечення для потреб користувачів. Задля контролю за даними змінами та обліком в цілому пропонуємо ввести в штат посаду контролера, до обов'язків якого буде входити контроль за веденням обліку та його відповідністю нормам чинного законодавства, зокрема контролювати правильність та своєчасність нарахування та виплати заробітної плати та відрахувань, утримань з неї, обліку робочого часу тощо.

Таким чином, в процесі дослідження та детального вивчення ведення обліку оплати праці на ТОВ «МІКС МАРКЕТ КО», підприємство отримало рекомендації, які можуть значно полегшати процес контролю та обліку розрахунків з оплати праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безбатько О.І., Безбатько В. Н., Манакіна І.І. Удосконалення системи оплати праці: проблеми та шляхи вирішення: Довідник економіста. Харків. 2017. 424 с.
2. Бенько І. Д., Лучко М. Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. К. : Знання, 2016. 366 с.
3. Бирман Л. Экономика фирмы. Учебное пособие. М.: М/н ун-т бизн. и управл., 2011. 304 с.
4. Богиня Д. П., Грішнова О.А. Основи економіки праці: Навч. посібник. К.: Знання-Прес, 2010. 274 с.
5. Бойчик Н. Економіка підприємства: Навч. посібник. К: Атіка, 2013. 298 с.
6. Брезицька К. Ф. Аналіз сучасних систем оплати праці в зарубіжних країнах. Харків. 2014. 331 с.
7. Буряк П.Ю., Карпінський Б.А., Григор'єва М.І. Економіка праці й соціально-економічні відносини: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 440 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник І Ф.Ф. Бутинець. Житомир: Рута, 2016. 832 с.
9. Бутинець, Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку: в 2-х частинах. Ч.І: навч. посіб. Житомир : ПП «Рута», 2011. 512с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2013. – 276 с.
11. Васильчак С. В., Жидяк О. Р., Полянчич Т. М. Теоретичні основи формування оплати праці на підприємстві. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.12. С. 152–157.
12. Ватаманюк З. Г. Економічна теорія: Навч. Посібник. К. : Заповіт, 2017. 441с.

13. Вачевська Н.Л. Теоретичні аспекти заробітної плати в умовах ринкової економіки. Актуальні проблеми економіки, 2015. С. 38-46
14. Волков О. Економіка підприємства. Курс лекцій. М: Инфра 2017. 280 с.
15. Ворст Й., Ревентлоу П. Економіка фірми. М.: Высш.шк.,2014. 272 с.
16. Горицька Н.І. Виплата заробітної плати: строки і відповідальність. Заробітна плата. 2016. №3. С.184-195
17. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник. 5-те вид., оновлене. Київ : Знання, 2011. 390 с.
18. Гуцаленко Л.В., Коцупатрий М.М., Марчук У.О. Внутрішньогосподарський контроль. Хмельницький: Знамя. 2015. 255 с.
19. Давидова К. Складаємо обліковий регламент на наступний рік. Баланс. 2018. №99. С. 34-41
20. Дубовська О. В. Теоретичні засади заробітної плати як соціально-економічної категорії. Вісник ДДФА. Економічні науки. 2016. С. 58-67
21. Економіка праці та соціально- трудові відносини : підручник за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К.: КНЕ, 2017. 711 с.
22. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
23. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підруч. для студ. вищ. навч. закл.К. : Центр учбової літератури, 2018. 414с.
24. Калина А. В. Облік та аналіз заробітної плати на підприємстві Формування ринкових відносин в Україні. 2015. 614с.
25. Калина А.В. Економіка праці. К: МАУП, 2011. 272с.
26. Катеринець Н. Облік праці за новими формами. Дебет-Кредит. 2018. С. 57-69
27. Костюк В.І. Порядок виплати заробітної плати. Довідник кадровика. 2013. № 4. С. 28-37

28. Крищенко К. Удосконалення організаційно - економічного механізму управління оплатою праці. Україна: аспекти праці. 2017. № 6. С. 34-45
29. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посібник. К.: Знання. 2016. 138 с.
30. Малькова Т. Н. Древня бухгалтерія: якою вона була. «Фінанси і статистика», 2015. С. 127-134
31. Мочерний С. В. Економічна теорія: Посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2013. 384 с.
32. Організація бухгалтерського обліку: підручник для студентів / за редакцією д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2015. 423 с.
33. Пантелійчук Л. Про особливості відображення на рахунках бухгалтерського обліку рахунків за виплатами працівникам. Праця і зарплата. 2018. С. 76-87
34. Пашуто В. П. Організація, нормування і оплата праці на підприємстві: посіб. М. : КНОРУС, 2015. 311 с.
35. Петрова І. Л. Сегментація ринку праці: теорія і практика регулювання К. : Таксон, 2017. 246 с.
36. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3> (дата звернення: 11.02.2019).
37. Потьомкін Л. Сучасні тенденції організації заробітної плати в промисловості України. Україна: аспекти праці. 2014. С. 25-37
38. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95 - ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 16.04.2019)
39. Рожнов В. Організаційно - нормативні документи підприємства. Заробітна плата. 2016. № 1. С. 9 -14
40. Соколов Я. В. Бухгалтерський учет от истоков до наших дней: учебн. пособ. Аудит, Знання 2016. 256 с.

41. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: підруч. К. : Знання, 2017. 263 с.
42. Швець Л. П, Доберчак Н. І. Дослідження шляхів удосконалення використання фонду оплати праці та системи преміювання на підприємствах зв'язку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. Т., № 4. С. 40-45.
43. Экономика энергетики: учебник Под ред. д.э.н., проф. Л.Г. Мельника, д.э.н., проф. И.Н. Сотник. Суми: Университетская книга, 2015. 378 с.
44. Яременко Л. М. Концептуальні засади оплати праці в умовах ринкової економіки URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jm/Soc_Gum/Evu/2010_15_1/Yarem.pdf.